യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 66

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
അഥേത്യുക്തവതീ പൃഷ്ടാ സാ മയാ കല്പിതാസനാ .
സംകല്പിതാസനസ്ഥേന സ്ഥിതേന നഭസി സ്ഥിതാ .. 1
കഥം ശിലോദരേ ബാലേ ത്വദ്വിധാനാം ഭവേത്സ്ഥിതിഃ .
കഥം സംചലനം തത്ര കിമർഥം തത്ര ചാസ്പദമ് .. 2
വിദ്യാധര്യുവാച .
മുനേ യഥേദം ഭവതാം ജഗത്സ്ഫാരം വിരാജതേ .
തഥാസ്മാകം ജഗത്തത്ര സർഗസംസാരയുക് സ്ഥിതമ് .. 3
സ്ഫുരന്തി നാഗാഃ പാതാലേ തിഷ്ഠന്തി ഭുവി പർവതാഃ .
ആപശ്ചരലചരലായന്തേ വഹന്തി വ്യോമ്നി വായവഃ .. 4
അർണവാ അർണസാ ഭാന്തി യാന്ത്യന്തഃ ശനകൈഃ പ്രജാഃ .
ഭൂതാന്യജസ്രം ജായന്തേ മ്രിയന്ത്യേവിരതം യഥാ .. 5
വാന്തി വാതാ വഹന്ത്യാപോ ഭാന്തി ചാഭാന്തി ഖേ സുരാഃ .
തിഷ്ഠന്ത്യഗാഃ സമുദ്യന്തി ഗ്രഹാ യാന്തി മഹീം നൃപാഃ .. 6
ദേവാസുരമനുഷ്യാണാം വ്യവഹാരപരമ്പരാഃ .
ലോലാഃ പ്രവൃത്താ ആകല്പമാസമുദ്രമിവാപഗാഃ . 7
ദിനപദ്മാനി ഭൂലോകസരസ്യാകല്പമാനഭഃ .
ലോലാഭ്രാലീനി ഫുല്ലാനി മീലിതോന്മീലിതാന്യലമ്..8
ചന്ദ്രചർചാശ്ചതുർദിക്കം ചന്ദനേനാത്മതേജസാ .
രചയന്നാത്രിരോഹിണ്യോസ്തമോ ഹന്ത്യപി ഹൃദ്ഗതമ് .. 9
സ്വദശാസ്വാദനരതാ വാതയന്ത്രസുചാരിതാ .
രോദഃസദ്മനി സൂര്യാഖ്യാ ദീപ്യതേ ദിവി ദീപികാ .. 6.2.66.10
ബ്രഹ്മസംകല്പിതോ രുദ്ധോ വാതസംചാരചാരിഭിഃ .
ഖ്യേനിശം ചക്രമൃക്ഷാണാം ഗുണാവർതോ വിവർതതേ .0 11
ഭൂതതണ്ഡുലമാസൃഷ്ടേഃ പിനഷ്ടി ധ്രുവകീലകഃ .
നിയത്യാ ചലിതോ രോദഃ കപാടാമ്ഭോദഘർഘരഃ .. 12
ദ്വീപാബ്ധിശൈലൈർഭൂപീഠം വിമാനനഗരൈർനഭഃ .
ദേത്യദാനവനാഗൗഘൈഃ പൂർണം പാതാലമണ്ഡലമ് .. 13
കുണ്ഡലം ത്രിജഗല്ലക്ഷ്മ്യാ നീലം ഭൂതലമണ്ഡലമ് .
സ്ഥിതം ചഞ്ചലമാചാരചഞ്ചലായാഃ സ്ഫുരന്മണി .. 14
ബുദ്ധ്യാദിരഹിതാം സ്പന്ദസംവിദം വായവീമിവ .
സ്ഥാവരം ജംഗമം ചൈവ സൂക്ഷ്മമാദായ ജായതേ .. 15
മുനിമൗനൈർധരാ വാർഭിർമാരുതൈഃ കപിചാപലമ് .
ആകാശൈരവകാശിത്വം തേജോഭിർഭാസനം ശ്രിതമ് .. 16
വൃക്ഷോർവ്യബ്ധ്യദ്രിഖചരാഃ പ്രാണിനോന്തഃ സ്ഫുരന്ത്യലമ് .
മൃതിജന്മോന്മുഖാഃ കീടസുരാസുരജലൗകസഃ .. 17

സസുരാസുരഗന്ധർവാഃ കാലഃ കലയതി പ്രജാഃ .
ദോർഭിഃ കല്പയുഗാബ്ദൈശ്ച സ്വപശൂനിവ പാലകഃ .. 18
അനന്തവിപുലാഗാധഗമ്ഭീരേ കാലസാഗരേ .
ഉത്പത്ത്യോത്പത്ത്യ ലീയന്തേ തേ ത്വാവർതവിവർതയാ .. 19
ചതുർദശവിധാ വാതവേല്ലിതാ ഭൂതപാംസവഃ .
നാശാകാശേ വിലീയന്തേ ശരദമ്ഭോദലീലയാ .. 6.2.66.20
ഭുവനം ബോധയന്തീ ദ്യൗശ്ചന്ദ്രാർകകരചാമരൈഃ .
സ്ഥിതാകാശാംശുകാകല്പതാരകോത്കരശേഖരാ .. 21
സ്ഥിതാഃ പവനഭൂകമ്പമേഘതാപസഹിഷ്ണവഃ .
സ്വം പ്രദേശമനുജ്ഝന്ത്യഃ ককുഭഃ സ്തമ്ഭിതാ ഇവ .. 22
ഉത്പാതമേഘനിർഹ്രാദഭൂമികമ്പഗ്രഹഗ്രഹൈഃ
അപ്യാതൈരപി വിജ്ഞാതൈർഭൂതാനാം ജായതേ ഗതിഃ .. 23
സപ്താനാം ജലമബ്ധീനാമൗർവാഗ്നിഃ പിബതി ജ്വലൻ .
ലോകാന്തരാണാമാകല്പം കാലോ ഭൂതഗണം യഥാ .. 24
പാതാലമാവിശതി യാതി നഭോബിലം ച
ദിങ്മണ്ഡലം ഭ്രമതി ഭൂതഗണഃ സമന്താത് .
പര്യേതി പർവതമഹാർണവമണ്ഡലാനി
ദ്വീപാന്തരാണി ച മരുത്സരണക്രമേണ .. 25

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ പാഷാണോപാഖ്യാനേ ശിലാന്തര-വർണനം നാമ ഷട്/ഷഷ്ടി-തമഃ സർഗഃ ..66..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
18.12.2023